

Opis Džehennema

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿صفة النار﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Opis Džehennema

Vatra je užareno boravište koje je Allah pripremio nevjernicima, licemjerima i grješnicima.

Ulazak u Džennet i spas od Vatre se postiže vjerovanjem i činjenjem dobrih dijela, kao i udaljavanjem od mnogoboštva i grijeha.

Molimo Allaha da nas uvede u Džennet i poštedi Vatre.

Govor koji ćemo spomenuti biće zasnovan na kur'ansko-hadiskim tekstovima.

Najpoznatija imena Vatre

Vatra je jedna cjelina, ali su njena svojstva brojna, a neka od najpoznatijih njenih imena su:

1. En-Nar - Vatra

Uzvišeni Allah veli: *A onoga ko se bude protiv Allah-a i Poslanika Njegova dizao i preko granica Njegovih propisa prelazio - On će u vatru baciti, u kojoj će vječno ostati; njega čeka sramna patnja.* (En-Nisa, 14.)

2. Džehennem

Uzvišeni Allah veli: *Allah će, sigurno, zajedno sastaviti u Džehennemu licemjere i nevjernike.* (En-Nisa, 140.)

3. El-Džehim - Vatra užarena

Uzvišeni Allah veli: *A oni koji ne budu vjerovali i dokaze Naše budu poricali - biće stanovnici vatre užarene.* (El-Maide, 10.)

4. Es-Se'ir - Oganj razbuktali

Uzvišeni Allah veli: *Allah je nevjernike prokleo i za njih oganj razbuktali pripremio.* (El-Ahzab, 64.)

5. Sekar - Vatra razbuktala

Uzvišeni Allah veli: *Na Dan kada budu u vatru odvučeni, s licima dolje okrenutim: Iskusite vatru razbuktalu!* (El-Kamer, 48.)

6. El-Hutametu - Razbuktana vatra koja sve ruši i pali

Uzvišeni Allah veli: *A ne valja tako! On će sigurno biti bačen u Hutamu! A znaš li ti šta je Hutama? Vatra Allahova razbuktana.* (El-Humeze, 4-6.)

7. Leza – Buktinja

Uzvišeni Allah veli: *Nikada! Ona će buktinja sama biti koja će udove čupati, zvaće onoga ko je glavu okretao i izbjegavao.* (El-Me'aridž, 15-17.)

8. Daru-l-bevar - Kuća propasti

Uzvišeni Allah veli: *Zar ne vidiš one koji su umjesto zahvalnosti Allahu na blagodatima - nezahvalnošću uzvratili i narod svoj u Kuću propasti*

doveli, u Džehennem, u kome će gorjeti - a užasno je on prebivalište! (Ibrahim, 28-29.)

Mjesto na kojem se nalazi Džehennem

Uzvišeni Allah veli: *Uistinu! Knjiga grijesnika je u Sidždžinu.* (El-Mutaffifun, 9.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Kada se nevjerniku uzme duša, odnesu je do vrata zemlje i njeni čuvari kažu: 'Nismo sreli prljaviju dušu od ove.'** Zatim je odnesu u najniži sloj zemlje.“¹

Vječnost stanovnika Vatre

Nevjernici, mnogobošci i licemjeri će biti vječno u Vatri, dok će muslimani koji su bili grijesnici zavisiti od Allahove volje; ako im bude htio oprostiti, to će i učiniti, a ako ih bude htio kazniti u Vatri zbog grijeha, kazniće ih, a potom će ih uvesti u Džennet.

Allah Uzvišeni veli:

1. Licemjerima i licemjerkama i nevjernicima Allah prijeti džehennemskom vatrom, vječno će u njoj boraviti, dosta će im ona biti! Allah ih je prokleo, i njih čeka patnja neprekidna. (Et-Tevbe, 68.)

2. Allah neće oprostiti da Mu se neko drugi smatra ravnim, a oprostiće manje grijehove od toga

---

¹ Hadis je ispravan, a bilježe ga Hakim, br. 1304., i Ibn Hibban, br. 3013.

kome On hoće. A onaj ko drugog smatra Allahu ravnim čini, izmišljajući laž, grijeh veliki. (En-Nisa, 48.)

Opis lica džehennemlija

Opisujući ih, Allah Uzvišeni kaže:

1. Na Sudnjem danu vidjećeš pocrnjela lica onih koji su o Allahu laži govorili. A zar u Džehennemu neće biti boravište oholih? (Ez-Zumer, 60.)

2. A na nekim licima toga Dana biće prašina, tama će ih prekrivati, to će nevjernici - razvratnici biti. (Abese, 40-42.)

3. Toga dana će neka lica smrknuta biti, tešku nevolju će očekivati. (El-Kijame, 24-25.)

4. Kada će se neka lica potištena, premorena, napaćena u vatri užarenoj pržiti. (El-Gašije, 2-4.)

5. Vatra će im lica pržiti i iskeženih zuba će u njemu ostati. (El-Mu'minun, 104.)

Broj džehennemskih vrata

Uzvišeni veli: *Za sve njih mjesto sastanka Džehennem će biti, on će sedam kapija imati i kroz svaku će određen broj njih proći.* (El-Hidžr, 43-44.)

Sva vrata Džehennema biće zatvorena

Uzvišeni veli: *A ne valja tako! On će, sigurno, biti bačen u Džehennem! A znaš li ti šta je Džehennem?*

Vatra Allahova razbuktana, koja će do srca dopirati. Ona će iznad njih biti zatvorena, plamenim stupovima zasvođena. (El-Humeze, 4- 9.)

Dolazak i pojava Vatre na Sudnjem danu

Allah Uzvišeni veli:

1. *A Džehennem zalutalima ukazati.* (Eš-Šu'ara, 91.)

2. *A ne valja to! Kada se Zemlja u komadiće zdrobi i kad dođe Gospodar tvoj, a meleki budu sve red do reda, i kad se tog Dana primakne Džehennem; tada će se čovjek sjetiti - a na što mu je sjećanje?!* (El-Fedžr, 21-23.)

3. Abdullah prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Kad se toga dana Džehennem primakne, imat će sedamdeset hiljada uzdi. Uz svaku uzdu će biti sedamdeset hiljada meleka koji će je vući.**“²

Prelazak preko Džehennema

Allah Uzvišeni veli: *I svaki od vas će do njega stići! Gospodar tvoj se, sigurno, tako obavezao! Zatim ćemo one koji su se grijeha klonili spasiti, a nevjernike ćemo da u njemu na koljenima kleče ostaviti.* (Merjem, 71-72.)

---

² Bilježi Muslim, br. 2842.

U hadisu koji govori da su neki ljudi pitali Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o gledanju u Allaha, Ebu Hurejre, između ostalog prenosi: „**Postaviće se čuprija preko Džehennema i ja ću biti prvi koji će preko nje preći.**“³

Dubina Džehennema

Prenosi se od Ebu Hurejre da je kazao: „**Bili smo kod Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, kad je on čuo udar, pa nas je upitao: 'Znate li šta je ovo?' A mi smo odgovorili: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.'** A on je rekao: 'Ovo je bio kamen koji je bačen u Džehennem prije sedamdeset godina, a tek je sada pao na dno Džehennema.'

⁴⁴

Semure b. Džundub prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ima onih koji će u Vatri biti članaka, ima onih koji će biti do struka, a ima i onih koji će u Vatri biti do vrata.**“⁵

Opis tijela džehennemlija

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Zub nevjernika u**

---

³ Bilježe Buharija, br. 806., i Muslim, br. 182., i ovo je njegova verzija.

⁴ Bilježi Muslim, br. 2844.

⁵ Bilježi Muslim, br. 2845.

Džehennemu je veličine brda Uhud, a debljina njegove kože je tri dana hoda.^{“6}

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Razdaljina između dva ramena stanovnika Džehennema je kao razdaljina koju pređe brzi konjanik za tri dana.**^{“7}

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Zub nevjernika na Sudnjem danu će biti veličine brda Uhud, širina njegove kože je sedamdeset laktova, mišići su mu poput jajeta, a butine kao brdo Verikan (u Medini), dok je njegovo mjesto na kojem sjedi od vatre široko koliko od mene do Rebeze (mjesto u Medini).**^{“8}

Žestina džehennemske vatre

Allah Uzvišeni veli: *Mi ćemo ih, na Sudnjem danu, sakupiti, licem zemlji okrenute, slijepi, nijeme i gluhe; boravište njihovo biće Džehennem; kad god mu plamenjenja, pojačaćemo im oganj. To će im biti kazna zato što u dokaze Naše nisu vjerovali i što su govorili: Zar kada postanemo kosti i prah, zar ćemo kao nova stvorenja, doista, biti oživljeni?* (El-Isra, 97-98.)

---

⁶ Bilježi Muslim, br. 2851.

⁷ Bilježe Buharija, br. 6551., i Muslim, br. 52., i ovo je njegova verzija.

⁸ Hadis je ispravan, a bilježi ga Ahmed, br. 8327., i Hakim, br. 8759., i ovo je njegova verzija.

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Vaša vatra koju ložite je sedamdeseti dio vreline džehennemske vatre. Prisutni rekoše: 'Tako nam Allaha, i ona je dovoljna, Allahov Poslaniče.'** On reče: 'Vrelina džehennemske vatre, u odnosu na ovu, uvećana je za šezdeset i devet dijelova, a svaki dio je vreo poput nje.'“⁹

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Džehennemska vatra se požalila svome Gospodaru riječima: 'Gospodaru, moji dijelovi gutaju od žestine jedni druge.'** Pa joj on dade dva oduška, jedan zimi, a drugi ljeti. Zato, kada osjetite najveću toplotu ljeti, znajte da je to odušak Džehennema, a kada osjetite najveću hladnoću zimi, znajte da je i to odušak Džehennema.“¹⁰

Džehennemsко gorivo

Allah Uzvišeni kaže:

1. *O vi koji vjerujete, sebe i porodice svoje čuvajte od vatre čije će gorivo ljudi i kamenje biti, i o kojoj će se meleki strogi i snažni brinuti, koji se onome što im Allah zapovjedi neće opirati, i koji će ono što im se naredi izvršiti.* (Et-Tahrim, 6.)

---

⁹ Bilježe Buharija, br. 3265., i Muslim, br. 2843., i ovo je njegova verzija.

¹⁰ Bilježe Buharija, br. 3260., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 617.

2. I vi, i oni kojima se, pored Allaha, klanjate - bićete gorivo u Džehennemu, a u nj će te doista ući. (El-Enbija, 98.)

Dubine Džehennema

U Džehennemu imaju dubine, a licemjeri će biti na samom dnu iz razloga što su bili pokvareni nevjernici koji su bili u mogućnosti da nanose štetu vjernicima.

Allah Uzvišeni kaže: *Licemjeri će na samom dnu Džehennema biti i ti im nećeš zaštitnika naći.* (En-Nisa, 145.)

Opis džehennemske sjene

Allah Uzvišeni veli:

1. A oni nesretni - ko su nesretni?! Oni će biti u vatri užarenoj i vodi ključaloj i u sjeni dima čađavoga, u kojoj neće biti svježine ni ikakve dobrine. (El-Vaki'a, 41-44.)

2. Nad njima će biti naslage vatre, a i ispod njih naslage; time Allah straši robove Svoje. O robovi Moji, bojte se Mene! (Ez-Zumer, 16)

3. Idite prema dimu u tri plama razdvojenom, koji hлада neće davati i koji od plamena neće zaklanjati. (El-Murselat, 30-31.)

Čuvari Vatre

Allah Uzvišeni kaže:

1. *I oni koji će u vatri biti govoriće stražarima džehennemskim: „Zamolite Gospodara svoga da nam bar jedan dan patnju ublaži!“ A zar vam poslanici vaši nisu jasne dokaze donosili? - upitaće oni. Jesu! - odgovoriće. - Molite onda vi! - reći će oni. Ali će molba onih koji nisu vjerovali uzaludna biti.* (El-Mu'min, 49-50.)

2. *U Sekar ču Ja njega baciti - a znaš li ti šta je Sekar? Ništa on neće poštediti, kože će crnim učiniti, nad njim su devetnaesterica. Mi smo čuvarima vatre meleke postavili i odredili broj njihov kao iskušenje onima koji ne vjeruju.* (El-Muddessir, 26-31.)

3. *Oni će dozivati: O Malik! Neka Gospodar tvoj učini da umremo! - a On će reći: Vi ćete tu vječno ostati! Mi vam Istinu šaljemo, ali većini vam je Istina odvratna.* (Ez-Zuhru, 78-79.).

Broj Ademovih potomaka u Vatri

Ebu Se'id El-Hudri prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Allah će pozvati Adema. On će se odazvati: 'Odazivam se Gospodaru, svako dobro je u Tvojim rukama.'** Allah će reći: 'O Ademe, izdvoji od tvojih potomaka one koji su za Džehennema!' Reći će: 'Gospodaru, koji broj?' On će odgovoriti: 'Od svake hiljade devet stotina devedeset i

devet.' Tog trenutka će dijete osjediti. *Svaka dojilja će ono što doji zaboraviti, a svaka trudnica će svoj plod pobaciti, i ti ćeš vidjeti ljude pijane, a oni neće pijani biti, već će tako izgledati zato što će Allahova kazna strašna biti.* Ashabi rekoše: 'O Allahov Poslaniče, ko je taj jedan (koji neće u Vatru)?' Rekao je: 'Radujte se, jer ta osoba će biti od vas, a hiljada (koji će u Vatru) će biti od Je'džudža i Me'džudža.'¹¹

Način na koji će džehennemlije ući u Vatru

Allah Uzvišeni veli:

1. *Oni koji nisu vjerovali u gomilama će u Džehennem biti natjerani, i kad do njega dođu, kapije njegove će se pootvarati i čuvari njegovi će ih upitati: Zar vam nisu dolazili vaši poslanici, koji su vam ajete Gospodara vašeg kazivali i opominjali vas da ćete ovaj vaš Dan doživjeti? - Jesu" - reći će oni - ali još je davno određeno da će nevjernici kažnjeni biti. I reći će se: Ulazite na džehennemske kapije, vječno ćete u njemu boraviti! Grozna li prebivališta onima koji su se oholili!* (Ez-Zumer, 71-72.)

2. *A grješnici će se po biljezima svojim poznati, pa će za kike i noge ščepani biti.* (Er-Rahman, 41.)

3. *A Mi smo za one koji Čas oživljjenja poriču pripremili vatru razbuktalu - kad od njih bude udaljena toliko da je mognu vidjeti, čuće kako gnjevna ključa i od*

---

¹¹ Bilježe Buharija, br. 3348., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 222.

bijesa huči, a kad budu bačeni u nju, u tjesnac, vezanih ruku, propast će tamo prizivati. Ne prizivajte danas jednu propast, nego prizivajte mnoge propasti! (El-Furkan, 11-14.)

4. A ne valja tako! On će sigurno biti bačen u Hutamu! A znaš li ti šta je Hutama? Vatra Allahova razbuktana. (El-Humeze, 4-6.)

5. Na Dan kada će grubo u vatru džehennemsku biti gurnuti: Ovo je vatra koju ste poricali, pa, je li ovo čarolija, ili vi ne vidite? Pržite se u njoj, isto vam je trpjeli ili ne trpjeli - to vam je kazna za ono što ste radili. (Et-Tur, 13-16.)

6. Toga dana ćeš vidjeti grješnike povezane u zajedničke okove; košulje će im od katrana biti, a vatra će lica njihova obavijati. (Ibrahim, 49-50.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Na Sudnjem danu će se iz Džehennema izdvojiti plamen vatre, imaće dva oka, dva uha i jezik koji će govoriti. Reći će: 'Ja sam zadužen za tri kategorije ljudi: za svakog silnika, za svakog onog koji je nekoga mimo Allaha dozivao i za vajare i kipare.'“¹²

Prvi sa kojima će se potpaliti Vatra

Ebu-Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Doista, prvi čovjek kome će**

---

¹² Hadis je ispravan, a bilježi ga Ahmed, br. 8411., i Tirmizi, br. 2574., i ovo je njegova verzija.

biti presuđeno na Sudnjem danu je čovjek koji je preselio kao šehid. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodati i on će je upoznati, a zatim će mu se reći: 'Šta si uradio s ovom blagodati?' Odgovorit će: 'Borio sam se radi Tebe sve dok nisam poginuo!' Reći će: 'Lažeš. Naprotiv, borio si se da se kaže: -Kako je hrabar-, pa to se i reklo.' Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru. I čovjek koji je sticao znanje i njime podučavao druge, i učio Kur'an. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodati i on će je upoznati a zatim će mu se reći: 'Šta si uradio s ovom blagodatima?' Odgovorit će: 'Sticao sam znanje i podučavao njemu i učio Kur'an samo radi Tebe!' Reći će: 'Lažeš. Naprotiv, sticao si znanje kako bi se reklo: -Kako je učen- i učio si Kur'an kako bi se reklo: -On je karija, učač-, pa to je i rečeno.' Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru. I čovjek kome je Allah dao izobilje, mnogo mu podario od svakog imetka. Doći će se s njim, upoznat će se sa svojom blagodati i on će je upoznati a zatim će mu se reći: 'Šta si uradio s ovom blagodati?' Odgovorit će: 'Nisam ostavio nijedan put na kojem Ti voliš da bude udijeljeno a da ja nisam i udijelio na njemu samo radi Tebe!' Reći će: 'Lažeš. Naprotiv, to si radio samo da se kaže: -Kako je darežljiv-, pa to se i reklo. Zatim će narediti da se ovaj odvuče na svome licu i baci u Vatru.^{“¹³}

---

¹³ Bilježi Muslim, br. 1905.

Opis džehennemlja

Allah Uzvišeni veli:

1. *A onima koji ne budu vjerovali i knjige Naše budu poricali - biće stanovnici Džehennema; u njemu će vječno ostati.* (El-Bekare, 39.)

2. *Licemjerima i licemjerkama i nevjernicima Allah prijeti džehennemskom vatrom, vječno će u njoj boraviti, dosta će im ona biti! Allah ih je prokleo, i njih čeka patnja neprekidna.* (Et-Tevbe, 68.)

3. *Oni koji ne vjeruju između sljedbenika Knjige i mnogobošci biće, sigurno, u vatri džehennemskoj, u njoj će vječno ostati; oni su najgora stvorenja.* (El-Bejjine, 6.)

Ijad prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Pet je vrsta stanovnika Džehennema: slabić, koji nema pameti da razmisli. On je samo nečiji sljedbenik, ne zanimaju ga ni porodica ni imetak. Zatim varalica, koji ne može sakriti svoju pohlepu čak ni lijepim riječima. Potom čovjek koji čim osvane ili omrkne počne se ulagivati twojоj porodici ili tebi, da bi dobio twoj imetak. Nakon toga je spomenuo škrticu ili lašca i pokvarenjaka.**“¹⁴

---

¹⁴ Bilježi Muslim, br. 2865.

Koga će biti najviše u Vatri?

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Predočena mi je Vatra i primjetio sam da su u njoj većinom žene koje poriču.** Neko upita: 'Poriču Allaha?' Poslanik reče: 'Poriču dobročinstvo supruga prema njima. Kada bi jednoj od njih cijelo vrijeme činio dobro, a zatim u nečemu pogriješio, kazala bi da od tebe nikakvog dobra nije vidjela.'¹⁵

Ko će u Vatri biti najviše kažnjavan?

Allah Uzvišeni kaže:

1. *Baci u Džehennem svakog nezahvalnika, inadžiju, koji je branio da se čine dobra djela i koji je nasilnik i podozriv bio, koji je pored Allaha u drugog boga vjerovao - zato ga baci u patnju najtežu!* (Kaf, 24-16.)

2. *A faraonove ljudi zla kob zadesi. Oni će se ujutro i navečer u vatri pržiti, a kada nastupi Čas: Uvedite faraonove ljudi u patnju najtežu!* (El-Mu'min, 45-46)

3. *One koji nisu vjerovali i koji su od Allahova puta odvraćali Mi ćemo dvostrukom kaznom kazniti zato što su pravili smutnju.* (En-Nahl, 88.)

---

¹⁵ Bilježe Buharija, br. 29., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 907.

4. Licemjeri će na samom dnu Džehennema biti i ti im nećeš zaštitnika naći; ali oni koji se pokaju i poprave i koji čvrsto Allaha prihvate i vjeru svoju u Allaha iskreno ispolje, biće s vjernicima, a Allah će, sigurno, vjernicima veliku nagradu dati. (En-Nisa, 145-146.)

5. I tako mi Gospodara tvoga, mi ćemo i njih i šejtane sakupiti, zatim ćemo ih dovesti da oko Džehennema na koljenima kleče, a onda ćemo iz svake skupine izdvojiti one koji su prema Milostivome najdrskiji bili, jer mi dobro znamo one koji su najviše zaslužili da u njemu gore. (Merjem, 68-70.)

Abdullah b. Mes'ud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Najveću patnju na Sudnjem danu će imati slikari (kipari, vajari).“¹⁶

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Na Sudnjem danu će se iz Džehennema izdvojiti plamen vatre, imaće dva oka, dva uha i jezik koji će govoriti. Reći će: 'Ja sam zadužen za tri kategorije ljudi: za svakog silnika, za svakog onog koji je nekoga mimo Allaha dozivao i za vajare i kipare.'“¹⁷

Abdullah b. Mes'ud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Najveću patnju na Sudnjem danu će imati osoba koju je ubio neki

---

¹⁶ Bilježe Buharija, br. 5950., i Muslim, br. 2109., i ovo je njegova verzija.

¹⁷ Hadis je ispravan, a bilježi ga Ahmed, br. 8411., i Tirmizi, br. 2574., i ovo je njegova verzija.

vjerovjesnik, osoba koja je ubila nekog vjerovjesnika i kipar.“¹⁸

Ko će imati najblažu kaznu u Vatri?

Nu'man b. Bešir prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Najblažu će kaznu, od stanovnika Džehennema, imati onaj kome će ispod udubine tabana biti stavljene dvije žeravice od kojih će mu mozak ključati baš onako kao što ključa voda u loncu.**“¹⁹

Ebu Se'id El-Hudri prenosi da je čuo kako je kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, spomenut Ebu Talib, pa je kazao: „**Možda će mu moje zagovorništvo koristiti na Sudnjem danu, pa da bude stavljen u vatru do članaka, ali i od toga će mu mozak ključati.**“²⁰

Kritikovanje i izrugivanje sa džehennemljama

Allah Uzvišeni veli: *Kada bi sve ono što je na Zemlji bilo u posjedu nevjernika, i još toliko, i kada bi se htjeli otkupiti od patnje na onome svijetu, ne bi im se primilo. Njih čeka muka nesnosna.* (El-Maide, 36.)

---

¹⁸ Hadis je dobar, a bilježi ga Ahmed, br. 3868.

¹⁹ Bilježe Buharija, br. 6562., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 213.

²⁰ Bilježe Buharija, br. 6564., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 210.

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Allah Uzvišeni će upitati onoga ko ima najmanju kaznu u Džehennemu: 'Kada bi posjedovao sve što je na zemlji, da li bi se pokušao time iskupiti?' Odgovoriće: 'Da, pokušao bih.' A Allah će tada kazati: 'Tražio sam od tebe puno manje od toga, dok si još bio u Ademovoј kičmi, a to je da mi ne pripisuješ druga, pa si to odbio.'“²¹

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Dovešće se džehennemlija koji je najviše uživao na dunjaluku, pa će se ubaciti u Vatru i izvaditi iz nje, a zatim upitati: 'Jesi li ikada vidio kakvo dobro ili uživao?' Odgovoriće: Ne, tako mi Allaha, nikada nisam uživao.' I dovešće se džennetlija koji se najviše patio na dunjaluku, pa će se ubaciti u Džennet i izvaditi iz njega, a zatim upitati: 'Jesi li ikada prije osjetio kakvu poteškoću?' Odgovoriće: 'Ne, tako mi Allaha, nikada nisam osjetio nikakvu poteškoću.'“²²

Džehennemske okovi i sindžiri

Uzvišeni Allah veli:

- 1. Mi smo za nevjernike okove i sindžire i oganj razbuktali pripremili.* (Ed-Dehr, 4.)
- 2. Oni koji poriču Knjigu i ono što smo slali po poslanicima - saznaće posljedice toga kada sa okovima o*

---

²¹ Bilježe Buharija, br. 6567., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2805.

²² Bilježi Muslim, br. 2807.

vratu i sindžirima budu vučeni po ključaloj vodi, a zatim u vatri prženi. (El-Mu'min, 70-72.)

3. *Biće u Nas, doista, okova i ognja, i jela koje u grlu zastaje, i patnje nesnosne.* (El-Muzemmil, 12-13.)

4. *Držite ga i u okove okujte, zatim ga samo u vatri pržite, a onda ga u sindžire sedamdeset lakata duge vežite, jer on u Allaha Velikog nije vjerovao i da se nahrani nevoljnik - nije nagovarao.* (El-Hakka, 30-34.)

Opis hrane stanovnika Džehennema

Allah Uzvišeni kaže:

1. *Drvo Zekkum biće hrana grješniku, u trbuhu će kao rastopljena kovina vreti, kao što voda kada ključa vri.* (Ed-Duhan, 43-46.)

2. *A da li je bolja ta gozba ili drvo Zekkum koje smo nevjernicima kao kaznu odredili? To je drvo koje će usred Džehennema rasti; plod će mu poput glava šejtanskih biti. Oni će se njime hraniti i trbuhe svoje njime puniti, zatim će to s ključalom vodom izmiješati, a potom će se, sigurno, opet u Džehennem vratiti.* (Es-Saffat, 62-68.)

3. *kada drugog jela osim trnja neće imati, koje neće ni ugojiti ni glad utoliti.* (El-Gašije, 6-7.)

4. *jer on u Allaha Velikog nije vjerovao i da se nahrani nevoljnik - nije nagovarao; zato on danas ovdje nema prisna prijatelja ni drugog jela osim pomija, koje će samo nevjernici jesti.* (El-Hakka, 33-37.)

Opis pića stanovnika Džehennema

Allah Uzvišeni kaže:

1. I poslanici su pomoć tražili, pa je svaki oholi i inadžija nastradao - pred njim će Džehennem biti - i on će biti pojen odvratnom kapljevinom, mučiće se da je proguta, ali je nikako neće moći proždrijeti i smrt će mu sa svih strana prilaziti, ali on neće umrijeti; njega će teška patnja čekati. (Ibrahim, 15-17.)

2. koji će se uzavrelom vodom pojiti, koja će im crijeva kidati! (Muhammed, 15.)

3. Mi smo nevjernicima pripremili vatru čiji će ih dim sa svih strana obuhvatiti; ako zamole pomoć, pomoći će im se tekućinom poput rastopljene kovine koja će lica ispeći. Užasna li pića i grozna li boravišta! (El-Kehf, 29.)

4. Eto toliko! A one koji budu zlo činili čeka najgore prebivalište: Džehennem, u kojem će gorjeti; a grozne li postelje! Eto toliko! Pa neka okušaju vodu ključalu i kapljevinu smrdljivu i druge slične ovima muke, mnogostrukе. (Sad, 55-58)

Opis odjeće stanovnika Džehennema

Allah Uzvišeni veli:

1. Onima koji ne budu vjerovali biće odijela od vatre skrojena, a ključala voda biće na glave njihove ljevana. (El-Hadždž, 19.)

2. Toga dana ćeš vidjeti grješnike povezane u zajedničke okove; košulje će im od katrana biti, a vatra će lica njihova obavijati. (Ibrahim, 49-50.)

Ležaji i prekrivači stanovnika Džehennema

Allah Uzvišeni veli:

1. Onima koji dokaza Naše budu poricali i prema njima se budu oholo odnosili - kapije nebeske neće se otvoriti, i prije će debelo uže kroz iglene uši proći nego što će oni u Džennet ući. Eto tako ćemo Mi grješnike kazniti. U Džehennemu će im ležaji i pokrivači od vatre biti. Eto tako ćemo Mi nevjernike kazniti. (El-E'raf, 40-41.)

Tuga i žalost stanovnika Džehennema

Allah Uzvišeni kaže:

1. Oni koji ne vjeruju da će pred Allaha stati nastradaće kad im iznenada Čas oživljjenja dode, i reći će: O, žalosti naše, šta smo sve na Zemlji propustili!, i grijehi svoje će na leđima svojim nositi, a užasno je ono što će uprtiti! (El-En'am, 31.)

2. Eto, tako će Allah njima djela njihova po njih kobnim pokazati i oni iz vatre neće izlaziti. (El-Bekare, 167.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Niko od vas neće ući u Džennet sve dok ne bude video svoje mjesto u Vatri** koje bi ga

čekalo da je činio loša djela, kako bi još više bio zahvalan Allahu. I niko od vas neće ući u Vatru sve dok ne vidi svoje mjesto u Džennetu koje bi ga čekalo da je bio dobar, kako bi mu se tuga još više povećala.^{“²³}

Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Allah Uzvišeni će upitati onoga ko ima najmanju kaznu u Džehennemu: 'Kada bi posjedovao sve što je na zemlji, da li bi se pokušao time iskupiti?' Odgovoriće: 'Da, pokušao bih.' A Allah će tada kazati: 'Tražio sam od tebe puno manje od toga, dok si još bio u Ademovoј kičmi, a to je da mi ne pripisuješ druga, pa si odbio.'**^{“²⁴}

Međusobno proklinjanje džehennemlija

Allah Uzvišeni veli:

1. Ulazite u Džehennem s narodima, sa džinima i ljudima koji su prije vas bili i nestali! - reći će On. I kad god neki narod uđe, proklinjat će onaj za kojim se u nevjerovanje poveo. A kad se svi u njemu iskupe, tada će običan puk reći o glavešinama svojim: „Gospodaru naš, ovi su nas u zabludu odveli, zato im podaj dvostruku patnju u vatri!“ „Za sve će biti dvostruka, ali vi ne znate!“ – reći će On.

---

²³ Bilježi Buharija, br. 6569.

²⁴ Bilježe Buharija, br. 3334., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2805.

A glavešine će reći običnom puku: „Pa vi nemate nikakve prednosti pred nama! Zato iskusite patnju za ono što ste radili.“ (El-E'araf, 38-39.)

2. A poslije, na Sudnjem danu, jedni drugih čete se odricati i jedni druge čete proklinjati, vatra će vaše boravište biti, i niko vam u pomoć neće moći priteći. (El-Ankebut, 25.)

3. Oni, čak, i Čas oživljenja poriču, a Mi smo za one koji Čas oživljenja poriču pripremili vatru razbuktalu - kad od njih bude udaljena toliko da je mognu vidjeti, čuće kako gnjevna ključa i od bijesa huči, a kad budu bačeni u nju, u tjesnac, vezanih ruku, propast će tamo prizivati. Ne prizivajte danas jednu propast, nego prizivajte mnoge propasti! (El-Furkan, 11-14.)

Neke od vrsta onih koji će biti kažnjavani u Džehennemu

1. Nevjernici i licemjeri

Allah Uzvišeni kaže: *Licemjerima i licemjerkama i nevjernicima Allah prijeti džehennemskom vatrom, vječno će u njoj boraviti, dosta će im ona biti! Allah ih je prokleo, i njih čeka patnja neprekidna.* (Et-Tevbe, 68.)

2. Onaj koji namjerno ubije nevinu osobu

Uzvišeni Allah veli: *Onome ko hotimično ubije vjernika kazna će biti - Džehennem, u kome će vječno*

ostati; Allah će na njega gnjev Svoj spustiti i prokleće ga i patnju mu veliku pripremiti. (En-Nisa, 93.)

Abdullah b. Omer prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko ubije nekoga s kim ima ugovor o nenapadanju, neće osjetiti miris Dženneta i pored toga što se njegov miris osjeti na udaljenosti od četrdeset godina hoda.**“²⁵

3. Bludnici i bludnice

Semure b. Džundub veli: „**Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je često puta pitao ashabe o tome da li nešto sanjaju.** Jedno jutro im je rekao: 'Sinoć su mi došla dvojica, kazavši mi da krenem sa njima. Krenuli smo i odjednom smo stigli do užarenog mjesta sa kojeg smo čuli nerazumljive glasove i jecaje. Došli smo to tog mjesta i vidjeli gole muškarce i žene ispod kojih se pojavljivao užareni plamen. Kada bi se on pojавio oni bi počeli vrištati. Upitao sam o čemu se radi, pa sam dobio odgovor: 'To su muškarci i žene koji su bili bludnici.'²⁶

4. Onaj ko se bavi kamatom

U prethodnom hadisu Semure b. Džunduba se navodi dalje: „**Zatim smo nastavili dok nismo stigli do rijeke od krvi na čijoj sredini se nalazi jedan čovjek, a na obali rijeke je drugi čovjek koji u ruci drži kamen. Kad god bi ovaj čovjek sa sredine rijeke došao do**

---

²⁵ Bilježi Buharija, br. 3166.

²⁶ Bilježi Buharija, br. 7047.

obale i htio da izade, ovaj na obali bi mu gurnuo kamen usta i ovaj bi se vratio gdje je i bio. Upitao sam: 'Ko je ovo?' Reče: 'Onaj koga sam video u rijeci je čovjek koji se bavio kamatom.'^{“27}

5. Slikari (kipari,vajari)

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Svaki slikar (kipar, vajar) će u Vatru. Za svaku sliku koji je naslikao načiniće se duša koja će ga kažnjavati u Vatri.**“²⁸

Aiša radijallahu 'anha veli: „**Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom se vratio s puta, a ja sam zavjesom sa slikama koju sam imala bila zastrla vrata svoje sobe. Kada ju je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ugledao, strgnuo ju je i rekao: 'Oni koji će dobiti najtežu kaznu na Sudnjem danu jesu oni koji prave likove slične Allahovim stvorenjima.' – 'Pa smo od toga napravili jedan ili dva jastuka.'**“²⁹

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko naslika sliku na ovome svijetu, Allah će ga zadužiti na onome svijetu da joj dušu udahne, ali neće moći.**“³⁰

---

²⁷ Bilježi Buharija, br. 1386.

²⁸ Bilježi Muslim, br. 2110.

²⁹ Bilježe Buharija, br. 5954., i Muslim, br. 2107., i ovo je njegova verzija

³⁰ Bilježe Buharija, br. 7042., i Muslim, br. 2110., i ovo je njegova verzija

6. Onaj koji bespravno koristi imetak siročeta.

Uzvišeni veli: *Oni koji bez ikakva prava jedu imetke siročadi - doista jedu ono što će ih u vatru dovesti i oni će u ognju gorjeti.* (En-Nisa, 10.)

7. Lažljivci (koji poriču), oni koji ogovaraju i prenose tuđe riječi

Allah Uzvišeni kaže: *A ako bude jedan od onih koji su poricali i u zabludi ostali, pa, ključalom vodom biće ugošćen i u ognju prženjem.* (El-Vaki'ah, 92-94.)

Muaz b. Džebel prenosi da je jedne prilike, dok je bio na putovanju sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: „**O Allah Vjerovjesniče, hoćemo li biti pitani za ono što govorimo? On reče: 'Jadan ne bio, Muaze, a zar će ljudi biti bacani u Džehennem na svoja lica i noseve, zbog nečeg drugog osim zbog onog što su kazali svojim jezicima.'**“³¹

8. Oni koji skrivaju ono što je Allah objavio

Uzvišeni veli: *Oni koji taje ono što je Allah u Knjizi objavio i to zamjenjuju za nešto što malo vrijedi – oni u trbuhe svoje ne trpaju ništa drugo do ono što će ih u vatru dovesti; na Sudnjem danu Allah ih neće ni osloviti, niti ih očistiti – njih čeka patnja nesnosna.* (El-Bekare, 174.)

---

³¹ Hadis je ispravan, a bilježe ga Tirmizi, br. 2616., i ovo je njegova verzija i Ibn Madže, br. 3973.

Polemika i rasprava među džehennemlijama

1. Rasprava zabludjelih i onih koji su ih obožavali. O tome Uzvišeni veli: *Pa će i oni i oni koji su ih u zabludu doveli u nj biti bačeni, i vojske Iblisove - svi zajedno. I oni će, svadajući se u njemu, govoriti: „Allaha nam, bili smo, doista, u očitoj zabludi kad smo vas s Gospodarom svjetova izjednačavali, a na stranputicu su nas naveli zlikovci.“* (Eš-Šu'ara, 94-99.)

2. Rasprava potlačenih sa njihovim poglavarima. Uzvišeni veli: *I kada se u vatri budu prepirali, pa oni koji su bili potlačeni reknu glavešinama svojim: „Mi smo se za vama povodili, možete li nas makar malo vatre oslobiti?“, onda će glavešine reći: „Evo nas, svi smo u njoj, jer Allah je presudio robovima Svojim.“* (El-Mu'min, 47-48.)

3. Rasprava sljedbenika sa kolovođom zablude. Uzvišeni veli: *I jedni drugima prebacivati: „Vi ste nas varali. Nismo - odgovoriće - nego vi niste htjeli vjerovati, a nikakve vlasti nad vama nismo imali, obijestan narod ste bili i riječ Gospodara našeg da ćemo, doista, kaznu iskusiti, na nama se ispunila, a u zabludu smo vas pozivali jer smo i sami u zabludi bili.“ I oni će toga dana zajedno na muci biti, jer Mi ćemo tako sa mnogobošcima postupiti. Kad im se govorilo: „Samo je Allah Bog!“ - oni su se oholili.* (Es-Saffat, 27-35.)

4. Rasprava između nevjernika i njegovog parnika (karina) šejtana.

O tome Uzvišeni veli: *A drug njegov će reći: „Gospodaru naš, ja ga nisam silom zaveo, sam je u velikoj zabludi bio.“ „Ne prepirite se pred Mnom!“ - reći će On – „još davno sam vam zaprijetio.“* (Kaf, 27-29.)

5. A najžešće će biti kada se čovjek bude raspravljaо sa svojim organima. Opisujući to stanje Allah Uzvišeni veli: *A na Dan kad Allahovi neprijatelji u vatru budu potjerani - oni prvi biće zadržani, da bi ih sustigli ostali - i kad dođu do nje, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svjedočiće protiv njih o onome što su radili. „Zašto svjedočite protiv nas!“ - upitaće oni kože svoje. „Allah, Koji je dao sposobnost govora svakome biću, obdario je darom govora i nas.“ - odgovoriće. On vas je prvi put stvorio i Njemu ste se, evo, vratili.* (Fussillet, 19-21.)

Molba džehennemlija upućena Allahu u kojoj traže da im On predoči one koji su ih zaveli i da im udvostruči patnju

O tome Uzvišeni Allah veli:

1. *I nevjernici će reći: „Gospodaru naš, pokaži nam džine i ljude, one koji su nas zaveli, da ih stavimo pod noge naše, neka budu najdonji.“* (Fussillet, 29.)

2. Na Dan kad se njihova lica u vatri budu prevrtala, govoriće: „Kamo sreće da smo se Allahu pokoravali i da smo Poslanika slušali!“ I govoriće: „Gospodaru naš, mi smo prvake naše i starještine naše slušali, pa su nas oni s Pravoga puta odveli; Gospodaru naš, podaj im dvostruku patnju i prokuni ih prokletstvom velikim!“ (El-Ahzab, 66-68.)

Iblisov govor upućen džehennemljama

I kada bude sve riješeno, šeitan će reći: „Allah vam je pravo obećanje dao, a ja sam svoja obećanja iznevjerio; ali, ja nisam nikakve vlasti nad vama imao, samo sam vas pozivao i vi ste mi se odazivali; zato ne korite mene, već sami sebe, niti ja mogu vama pomoći niti vi možete pomoći meni. Ja nemam ništa s tim što ste me prije smatrali Njemu ravnim.“ Nevjernike, sigurno, čeka bolna patnja. (Ibrahim, 22.)

Vatra će tražiti još džehennemlija

Allah Uzvišeni veli: Na dan kada upitamo Džehennem: „*Jesi li se napunio?*“ - on će odgovoriti: „*Ima li još?*“ (Kaf, 30.)

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Džehennem će stalno govoriti: 'Ima li još?' Tako će biti sve dok Gospodar ne stavi Svoje stopalo na njega i zbit će se jedan dio (Džehennema) uz drugi, govoreći: 'Dosta, dosta, tako

ti Tvoje snage i plemenitosti!' A Džennet će se stalno povećavati dok Allah za njega ne stvori nova stvorenja i nastani ih u njemu."³²

Neki načini i oblici kažnjavanja džehennemlja

Uzvišeni Allah kaže:

1. One koji ne vjeruju u dokaze Naše Mi ćemo sigurno u vatru baciti; kad im se kože ispeku, zamijenićemo im ih drugim kožama da osjete pravu patnju. Allah je, zaista silan i mudar. (En-Nisa, 56.)

2. A nevjernici će u patnji džehennemskoj vječno ostati, ona im se neće ublažiti i nikakve nade u spas neće imati. Nismo im nepravedni bili, oni su sami sebi nepravdu nanijeli. (Ez-Zuhraf, 74-76.)

3. Allah je nevjernike prokleo i za njih oganj razbuktali pripremio, u njemu će vječno i zauvijek boraviti, ni zaštitnika ni pomagača neće naći. Na Dan kad se njihova lica u vatri budu prevrtala, govoriće: Kamo sreće da smo se Allahu pokoravali i da smo Poslanika slušali! (El-Ahzab, 64-66.)

4. A nevjernike čeka vatra džehennemska, oni neće biti na smrt osuđeni, i neće umrijeti, i neće im se patnja u njemu ublažiti – eto tako ćemo svakog nevjernika kazniti. (Fatir, 36.)

5. I nesretni će u Džehennem, u njemu će teško izdisati i udisati; dok je nebesa i Zemlje, u njemu će

---

³² Bilježi Buharija, br. 4848., i Muslim, br. 2848., i ovo je njegova verzija.

*ostati – osim ako drugčije Gospodar tvoj ne odredi.
Gospodar tvoj, zaista, radi ono što želi.* (Hud, 106-107.)

6. *Tako mi Gospodara tvoga, mi ćemo i njih i šejtane sakupiti, zatim ćemo ih dovesti da oko Džehennema na koljenima kleče, a onda ćemo iz svake skupine izdvojiti one koji su prema Milostivome najdrskiji bili, jer mi dobro znamo one koji su najviše zaslužili da u njemu gore.* (Merjem, 68-70.)

7. *Džehennem će zasjeda postati, nasilnicima mjesto povratka - u kome će zauvijek ostati: u njemu svježine neće osjetiti, ni pića okusiti, osim vrele vode i kapljevine, kazne prikladne.* (En-Naba', 21-26.)

8. *A za one koji ne vjeruju u Gospodara svoga kazna je Džehennem, užasno je ono boravište! Kad budu u nj bačeni, pucketanje njegovo će čuti, i on će ključati, gotovo da se od bijesa raspade. Kad god se koja gomila u nj baci, stražari u njemu će je upitati: „Zar nije niko dolazio da vas opominje?“ „Jest, dolazio nam je onaj koji nas je opominjao“ - odgovoriće – „a mi smo poricali i govorili: 'Allah nije objavio ništa, vi ste u velikoj zabludi!'“* (El-Mulk, 6-9.)

9. *Grješnici će, sigurno, stradati i u ognju biti na Dan kada budu u vatru odvučeni, s licima dolje okrenutim: „Iskusite vatru džehennemsку!“* (El-Kamer, 47-48.)

10. *A ne valja tako! On će, sigurno, biti bačen u Džehennem! A znaš li ti šta je Džehennem? Vatra Allahova razbuktana, koja će do srca dopirati. Ona će*

iznad njih biti zatvorena, plamenim stupovima zasvođena. (El-Humeze, 4-9.)

11. Usama b. Zejd prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Na Sudnjem danu će se dovesti čovjek i bit će bačen u Vatru, pa će mu crijeva iz stomaka ispasti, te će on oko njih kružiti kao što magarac kruži oko stožine.** Stanovnici Džehennema će se oko njega iskupiti i reći mu: 'Šta to bi s tobom, čovječe? Zar nisi naređivao na dobro i odvraćao od zla?' On će im tada odgovoriti: 'Jesam, naređivao sam na dobro, a sam ga nisam činio, odvraćao sam od zla, a sam sam ga činio.'”³³

Plać i vrištanje džehennemlija

Allah Uzvišeni veli:

1. *I jedni drugima su govorili: „Ne krećite u boj po vrućini!“ Reci: „Džehennemska vatra je još vrelja!“ - kad bi oni samo znali! Malo će se oni smijati, a dugo će plakati, biće to kazna za ono što su zasluzili.* (Et-Tevbe, 81-82.)

2. *Oni će u njemu jaukatи: „Gospodaru naš, izbavi nas, činićemo dobra djela, drugačija od onih koja smo činili.“ – A zar vas nismo ostavili da živite dovoljno dugo da bi onaj koji je trebao razmisliti imao vremena da razmisli, a bio vam je došao i onaj koji opominje?*

---

³³ Bilježi Buharija, br. 3267., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2989.

Zato iskusite patnju, nevjernicima nema pomoći! (Fatir, 37.)

3. U njemu će prigušeno uzdisati, u njemu ništa radosno neće čuti. (El-Enbija', 100.)

4. A kad budu bačeni u nju, u tjesnac, vezanih ruku, propast će tamo prizivati. Ne prizivajte danas jednu propast, nego prizivajte mnoge propasti! (El-Furkan, 13-14.)

5. Na Dan kada nevjernik prste svoje bude grizao govoreći: Kamo sreće da sam se uz Poslanika Pravoga puta držao. (El-Furkan, 27.)

6. Kada će sljedbenici njihovi užviknuti: „Da nam je samo da se vratimo, pa da se i mi njih odrekнемo kao što su se oni nas odrekli!“ Eto, tako će Allah njima djela njihova po njih kobnim pokazati i oni iz vatre neće izlaziti. (El-Bekare, 167.)

Džehennemlije će tražiti i moliti pomoć

Allah Uzvišeni kaže:

1. I stanovnici vatre dozivaće stanovnike Dženneta: „Prolijte na nas vode ili nešto od onoga čime vas je Allah obdario!“ - a oni će reći: „Allah je to dvoje nevjernicima zabranio.“ (El-E'raf, 50.)

2. I oni koji će u vatri biti govoriće stražarima džehennemskim: „Zamolite Gospodara svoga da nam bar jedan dan patnju ublaži! A zar vam poslanici vaši nisu jasne dokaze donosili?“ - upitaće oni. „Jesu!“ - odgovoriće. „Molite onda vi!“ - reći će oni. Ali će molba

onih koji nisu vjerovali uzaludna biti. (El-Mu'min, 49-50.)

3. *Oni će dozivati: „O Malik! Neka Gospodar tvoj učini da umremo!“ – a On će reći: „Vi ćete tu vječno ostati!“ Mi vam Istinu šaljemo, ali većini vam je Istina odvratna.* (Ez-Zuhraf, 77-78.)

4. „Gospodaru naš“, - reći će – „naši prohtjevi su bili od nas jači, te smo postali narod zalutali. Gospodaru naš, izbavi nas iz nje; ako bismo ponovo zlo radili, sami bismo sebi nepravdu učinili.“ „Ostanite u njoj prezreni i ništa Mi ne govorite!“ – reći će On. (El-Mu'minun, 106-108.)

5. *I nesretni će u Džehennem, u njemu će teško izdisati i udisati; dok je nebesa i Zemlje, u njemu će ostati - osim ako drugčije Gospodar tvoj ne odredi. Gospodar tvoj, zaista, radi ono što želi.* (Hud, 106, 107.)

Džennetlije će u Džennetu zauzeti mjesta koja su trebala pripasti džehennemljama (da su bili vjernici)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Svi među vama imaju po dva mesta: mjesto u Džennetu i mjesto u Vatri. Pa kada neko umre i uđe u Vatru, njegovo mjesto u Džennetu će pripasti džennetliji. O tome Allah kaže: 'To su

nasljednici, koji će Firdevs (Džennet) naslijediti i u njemu će vječno ostati.“³⁴

Izlazak iz Vatre onih vjernika muslimana koji su u nju ušli

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Izaći će iz Vatre svako ko bude svjedočio da nema drugog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko zrno ječma. Zatim će iz Vatre izaći svako ko bude svjedočio da nema drugog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko zrno pšenice. A potom će iz Vatre izaći svako onaj ko bude svjedočio da nema drugog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko jedan trun.**“³⁵

Džabir prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ev sellem, kazao: „**U Džehennemu će ljudi, koji su vjerovali u jednog Boga, a griješili, biti prženi dok ne postanu ugljen. Zatim će ih obuhvatiti Allahova milost, te će biti izvedeni iz njega i bačeni pred vrata Dženneta. Džennetlije će po njima prskati vodu, te će izniknuti kao sjemenki koje se nadu u talogu koji bujica nanese. Nakon toga će biti uvedeni u Džennet.**“³⁶

---

³⁴ Hadis je ispravan, a bilježi ga Ibn Madže, br. 4341.

³⁵ Bilježi Buharija, br. 44., i Muslim, br. 193., i ovo je njegova verzija.

³⁶ Hadis je ispravan, a bilježi ga Ahmed, br. 15268., i Tirmizi, br. 2597., i ovo je njegova verzija.

Najveća kazna u Džehennemu?

Najveća kazna džehennemlјama će biti ta što neće moći vidjeti svoga Gospodara.

Allah Uzvišeni veli: *Uistinu, oni će toga dana od Gospodara svoga zaklonjeni biti, zatim će, sigurno, u oganj ući.* (El-Mutaffifun, 15-16.)

Vječnost džennetlija i džehennemlјa

Allah Uzvišeni veli:

1. Onoga dana kad dođe, bez dopuštenja Njegova niko ni riječ neće izustiti, a među njima biće nesretnih i sretnih. I nesretni će u Džehennem, u njemu će teško izdisati i udisati; dok je nebesa i Zemlje, u njemu će ostati - osim ako drukčije Gospodar tvoj ne odredi. Gospodar tvoj, zaista, radi ono što želi. A sretni će u Džennet; dok je nebesa i Zemlje, u njemu će boraviti - osim ako drukčije Gospodar tvoj ne odredi; biće to dar koji će neprekidno trajati. (Hud, 105-108.)

2. Kada bi sve ono što je na Zemlji bilo u posjedu nevjernika, i još toliko, i kada bi se htjeli otkupiti od patnje na onome svijetu, ne bi im se primilo. Njih čeka muka nesnosna. Zaželjeće oni da iz vatre izidu, ali im iz nje neće izlaska biti, za njih će biti patnja neprestana. (El-Maide, 36-37.)

Ibn Omer prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleм, kazao: „**Kada džennetlije uđu u Džennet i**

kada džehennemlje uđu u Džehhenem, između Dženneta i Vatre će se dovesti smrt i zaklati, a potom će glasnik povikati: 'O džennetlje, nema više smrti! O džehennemlje, nema više smrti!' Tada će se sreća džennetlja još više povećati, a i tuga džehennemljama će se još više povećati.^{“³⁷}

Koga će biti najviše u Džennetu, a koga u Džehennemu?

U Džennetu će biti više muškaraca, nego žena, dok će u Džehennemu biti obrnuto.

Imran prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Predočen mi je Džennet, pa sam primjetio da su u njemu većinom siromasi, i predočen mi je Džehennem, pa sam primjetio da su u njemu većinom žene.**“³⁸

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Predočen mi je Džehennema, pa sam primjetio da su u njemu najviše žene koje poriču. Rečeno je: 'Poriču Allaha?' Poslanik reče: 'Poriču dobročinstvo supruga učinjeno prema njima. Kada bi joj cijelo vrijeme činio dobro, a ona samo jednom**

---

³⁷ Bilježe Buharija, br. 6548., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2850.

³⁸ Bilježe Buharija, br. 3241., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2737.

primjetila nešto loše kod tebe, kazala bi: 'Nikada od tebe nikakvoga dobra nisam vidjela.'³⁹

Imran b. Husajn prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Žene će biti najmalobrojniji stanovnici Dženneta.**“⁴⁰

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Prva skupina koja ce ući u Džennet biće blistava poput punog Mjeseca u vedroj noći. Oni koji budu ulazili iza njih blistaće poput najsjajnije zvijezde na nebnu. Svako od njih će imati dvije žene čija će se srž potkoljenica vidjeti kroz meso. U Džennetu neće biti neoženjenih.**“⁴¹

Prekrivač Dženneta i Vatre

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Vatra je prekrivena strastima, dok je Džennet prekriven nedaćama.**“⁴²

---

³⁹ Bilježe Buharija, br. 29., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 907.

⁴⁰ Bilježi Muslim, br. 2738.

⁴¹ Bilježe Buharija, br. 3246., i Muslim, br. 2834., i ovo je njegova verzija.

⁴² Bilježe Buharija, br. 6487., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2823.

Blizina Dženneta i Vatre

Abdullah b. Mes'ud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Džennet je bliži jednom od vas od kaiševa njegove obuće, a i Vatra isto tako**“⁴³

Rasprava između Dženneta i Vatre i Allahova presuda među njima

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Raspravlјali su se Džennet i Vatra, pa je Vatra kazala: 'U mene ћe ući oholnici i silnici.'** A Džennet je kazao: 'U mene ћe ući slabici, potlačeni i nemoćni.' Allah je tada rekao Džennetu i Vatri: 'Ti Džennetu si Moja milost koju ћu ja spustiti na koga hoću od Mojih robova, a ti Vatro si Moja kazna kojom ћu kazniti koga hoću od Mojih robova, svako od vas ima svoje stanovnike.'“⁴⁴

Zaštita od Vatre i traženje Dženneta

Allah Uzvišeni kaže: *O vjernici, bezdušni zelenasi ne budite i Allaha se bojte kako biste uspjeli. I bojte se Vatre pripremljene za nevjernike. I budite pokorni*

---

⁴³ Bilježi Buharija, br. 6488.

⁴⁴ Bilježi Buharija, br. 4850., i Muslim, br. 2846., i ovo je njegova verzija.

Allahu i Poslaniku da bi vam se milost ukazala. (Alu Imran, 130-132.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Svi sljedbenici moga ummeta će ući u Džennet osim ko odbije. Rekli su: 'A ko će to odbiti, o Allahov Poslaniče?!**“ On reče: 'Onaj ko mi se pokorava ući će u Džennet, a onaj ko je nepokoran on odbija.“⁴⁵

Od Adijja b. Hatima se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo Vatru, pa se namrštilo i zatražio utočište od nje. Zatim je ponovo spomenuo Vatru, te se ponovo namrštilo i zatražio utočište od nje. Potom je kazao: „**Bojte se Vatre, a makar i sa pola datule, a ko nema ni to, onda sa lijepom rječju.**“⁴⁶

Veličina Allahove milosti

Allah Uzvišeni veli: *Meleki koji drže Prijesto i oni koji su oko njega veličaju i hvale Gospodara svoga i vjeruju u Nj i mole se da budu oprošteni grijesi vjernicima: Gospodaru naš, Ti sve obuhvaćaš milošću i znanjem; zato oprosti onima koji su se pokajali i koji slijede Tvoj put i sačuvaj ih patnje u vatri! Gospodaru naš, uvedi ih u edenske vrtove, koje si im obećao, i pretke njihove i žene njihove i potomstvo njihovo - one*

---

⁴⁵ Bilježi Buharija, br. 7280., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1835.

⁴⁶ Bilježi Buharija, br. 6563., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1016.

koji su bili dobri; Ti si, uisitnu, silan i mudar. (El-Mu'min, 7-8.)

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Kada bi vjernik znao kolika je Allahova kazna, nikada se ne bi ni ponadao da će ući u Džennet, a kada bi nevjernik znao kolika je Allahova milost nikada ne bi izgubio nadu u Njegov Džennet.**“⁴⁷

Allahu naš, molimo Te za Džennet i molimo te da činimo djela i izgovaramo riječi koje će nas njemu približiti. Molimo te da nas sačuvaš od Vatre i riječi i postupaka koji će nas njoj približiti.

---

⁴⁷ Bilježi Muslim, br. 2755.